

Dato: 28. maj 2026
Sagsnr.: 26/01592
Klagenr.: 1082296
Sagsbehandler: WBHA

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

Miljø- og Fødevareklagenævnet

Toldboden 2
8800 Viborg
Nævnets e-mail:
mfkn@naevneshus.dk

AFSLAG på miljøgodkendelse til etablering af et svinebrug i Norddjurs Kommune

NÆVNESES HUS

Tlf.: 72 40 56 00
CVR-nr.: 37795526

www.naevneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, jf. § 76, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrer Norddjurs Kommunes afgørelse af 27. november 2025 om miljøgodkendelse til etablering af et svinebrug på Lyngbyvej 113, 8570 Trustrup, til et afslag.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 29. december 2025 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening (klager).

Klager har efterfølgende den 5. januar 2026 fremsendt supplerende bemærkninger til klagen.

Klager har anført, at Norddjurs Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af projektets påvirkning på bilag IV-arter, idet kommunen ikke har undersøgt tilstedeværelsen af arter i området, hvor staldanlægget ønskes placeret.

Klager har endvidere anført, at miljøgodkendelsens vilkår 11 om, at eksisterende læhegn skal bibeholdes, er mangelfuldt, idet det ikke er nærmere præciseret, hvilke læhegn, der er tale om. Klager ønsker desuden vilkåret justeret, sådan ordet ”vedligeholdes” fremgår i stedet for ”bibeholdes”, da dette ifølge klager nærmere præciserer vilkårets indhold.

Klager har videre anført, at miljøgodkendelsens vilkår 8-10 om etablering af en afskærmende beplantning rundt om det nye byggeri, bør indeholde en angivelse af, hvilke busk- og træarter beplantningsbæltet skal bestå af. Anvendelse af forkerte arter kan således ifølge klager få stor betydning i et landskab, som ifølge kommuneplanen skal beskyttes.

Klager har desuden anført, at der ikke er foretaget en vurdering af, hvorvidt transport af gylle vil medføre væsentlige gener for de omboende, og klager savner i den forbindelse oplysninger om, hvilken vej transporterne skal anvende, når der skal leveres gødning til biogasanlæg.

Herudover har klager anført, at Norddjurs Kommunes vurdering af to nærtliggende naturområder som værende ikke-ammoniakfølsomme er forkert. Det er således klagers opfattelse, at en høj tilstedeværelse af plantearterne stor nælde og agertidsel er et tegn på næringspåvirkning, som indikerer, at tålegrænsen for ammoniak er overskredet.

Yderligere har klager anført, at der mangler den nødvendige særlige begrundelse for at godkende en fritliggende placering uden tilknytning til husdyrbrugets eksisterende bebyggelse. Det er klagers opfattelse, at byggeriet med den valgte placering er i strid med kommuneplanens retningslinjer for det bevaringsværdige landskab ”Fævejle Herregårdslandskab” og det værdifulde kulturmiljø ”Fævejle”, som har eksisteret siden begyndelsen af 1400-tallet, herunder særligt på grund af byggeriets størrelse. Ifølge klager bør der fastsættes krav om maksimumhøjden for de tre ansøgte gyllebeholdere.

Endeligt har klager anført en række betragtninger om vedligeholdelsen og kvaliteten af de eksisterende læhegn i området, som efter klagers opfattelse ikke er tilstrækkelige til at skærme byggeriet, samt om manglende oplysninger i godkendelsen om produktionsomfang og opbevaringskapacitet.

Dertil kommer manglende oplysninger om det biogasanlæg, husdyrbruget vil benytte til at aftage den producerede gødning.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Norrdjurs Kommune har den 27. november 2025 med hjemmel i husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, meddelt miljøgodkendelse til etablering af et husdyrbrug på matr.nr. 1e Fævejle Hgd., Lyngby. Matriklen tilhører en ejendom på adressen Lyngbyvej 113, 8570 Trustrup, beliggende på matr.nr. 1a Fævejle Hgd., Lyngby.

Miljøgodkendelsen indebærer etablering af et staldanlæg til slagtesvin med et bruttoareal på 7.520 m² og et samlet produktionsareal på 5.691 m². Staldanlægget opføres som rundbuehaller bestående af 12 sammenbyggede staldbygninger med en taghøjde på 4,6 m. Herudover opføres en højere servicebygning/foderlade og udleveringsrum/sygestier med en taghøjde på 7,4 m, samt tre gyllebeholdere med teltoverdækning. Anlægget placeres, så der kan etableres et 30 m bredt beplantningsbælte nord for den nærliggende vej, Fævejlevej.

Miljøgodkendelsen indeholder følgende situationsplan:

Om lokaliseringen af det ansøgte projekt fremgår følgende af miljøgodkendelsen:

”Husdyrbruget ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor jordbrugets interesser skal gå forud for andre erhvervs- eller udviklingsinteresser.

Det nye staldanlæg opføres på et markareal på matr. nr. 1e Fævejle Hgd., Lyngby uden tilknytning til de eksisterende bygninger og anlæg på ejendommen Lyngbyvej 113, 8570 Trustrup.

Staldanlægget ønskes placeret i det bevaringsværdige landskab ”Fævejle Herregårdslandskab”, hvor den skarpe kontrast mellem de flade marker i selve Kolindsund og de store marker på højderyggen – sammen med herregårdsbygningerne – udgør de vigtigste karaktergivende landskabselementer i området.

Staldanlægget ønskes desuden placeret inden for udpegningen af det værdifulde kulturmiljø ”Fævejle”, som har eksisteret siden begyndelsen af 1400-tallet.

Ansøger har været i dialog med Norddjurs Kommune for at finde en egnet placering af det nye staldanlæg inden for de landskabelige udpegninger. I den forbindelse har kommunen vurderet, at staldanlægget kan placeres 50 meter nord for Fævejlevej som ansøgt, såfremt der etableres tæt beplantning mellem vejen og staldanlægget.

Anlægget placeres i et område, der er præget af storlandbrug. Derudover er området påvirket af vindmøller umiddelbart syd for det ansøgte staldanlæg.

På grund af terræn og beplantning vil staldanlægget ikke kunne ses fra større afstande. På grund af stor højdeforskel mellem Fævejle og staldanlægget, vil staldanlægget ikke være synligt, når man færdes i herregårdens umiddelbare nærhed, og anlægget vil ikke opleves i kontrast til de landskabselementer, der ønskes bevaret i herregårdslandskabet.

Norddjurs Kommune vurderer, at etablering af staldanlægget det pågældende sted set fra et landskabeligt synspunkt ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer for Bevaringsværdigt Landskab og Værdifuldt Kulturmiljø.”

Det fremgår af miljøgodkendelsen, at staldanlægget kun vil være synligt i landskabet i enkelte tilfælde, og at dette kan afhjælpes ved krav om etablering af et 30 m bredt beplantningsbælte rundt om bygningerne. Norddjurs Kommune har derfor i godkendelsen fastsat vilkår herom.

I forhold til den fritliggende placering på bar mark fremgår det af miljøkonsekvensrapporten, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, at den valgte placering er den mest optimale i forhold til hensynet til naboer, naturområder, logistik, ressourceforbrug og smittebeskyttelse. Det fremgår endvidere, at det ikke umiddelbart er muligt at placere anlægget andre ste-

der på ejendommen, da det vil give uhensigtsmæssigheder i forhold til naturområder, terræn og den historiske hovedbygning ved Fævejle Herregård.

Miljøgodkendelsen indeholder følgende oversigt over det bevaringsværdige landskab (indtegnet med en blå ramme) samt det ansøgte og eksisterende anlæg:

2.2 Planforhold

Området, hvori det nye staldanlæg ønskes placeret, er i henhold til Norddjurs Kommunes kommuneplan 2025-2037 omfattet af udpegningerne bevaringsværdige landskaber, værdifuldt kulturmiljø, områder hvor skovrejsning er uønsket, samt særligt værdifulde landbrugsområder.⁴

Af kommuneplanens retningslinjer for bevaringsværdige landskaber, der skal bevares/beskyttes fremgår følgende:

- ”1. Beskyttelse af oplevelsen af de bevaringsværdige landskabsværdier vil som udgangspunkt veje tungere end benyttelseshensyn.
2. Der kan som udgangspunkt ikke opføres byggeri, tekniske anlæg eller rejses skov, der kan forringe området naturmæssige, kulturhistoriske eller rekreative landskabsværdier.
3. Byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugs- og skovbrugsejendomme, kan tillades, hvis det opføres i nær tilknytning til eksisterende bygninger og udformes under særlig hensyntagen til landskabets nøglekarakterer.

⁴ Link til kommuneplan 2025-2037: <https://kommuneplan.norddjurs.dk/>.

4. Byggeri eller installationer uden tilknytning til eksisterende bebyggelse kan undtagelsesvist tillades. Det forudsættes, at nyt byggeri eller installationer skal medvirke til at formidle landskabelige og naturmæssige kvaliteter.
5. Eventuelle større vejforløb, tekniske anlæg og større tilplantninger – for eksempel i forbindelse med klimatilpasning og bevaring af grundvandsressourcer – kan kun etableres, såfremt der foreligger en særlig planlægningsmæssig og/eller funktionel begrundelse for placeringen i det beskyttede landskab.”

Endvidere fremgår følgende herom:

”Specifikt for de bevaringsværdige landskaber, der skal beskyttes/bevares

Dette bevaringsniveau omfatter de særligt karakteristiske områder, områder med særlige visuelle oplevelsesmuligheder og størstedelen af kystforlandet i Norddjurs. Særlige visuelle oplevelsesmuligheder kan for eksempel være markante udsigter, særlige kulturhistoriske mønstre og strukturer, store sammenhængende naturområder eller tydelige geologiske formationer, som fortæller om landskabets tilblivelse.

Landskabskarakteren fremstår særlig tydeligt, og de karaktergivende strukturer og nøglekarakterer er i høj grad intakte og til stede i stort omfang.

I de bevaringsværdige landskaber, der skal beskyttes/bevares, skal der tilstræbes en udvikling, hvor de karaktergivende landskabselementer – nøglekaraktererne – eller særlige oplevelsesmuligheder ikke forringes. Områderne er generelt særligt sårbare over for byudvikling, større tekniske anlæg, herunder vindmøller/husstandsvindmøller og master, samt bebyggelse, infrastrukturanlæg, råstofindvinding og skovtilplantning.”

Af kommuneplanens retningslinjer for værdifuldt kulturmiljø fremgår bl.a. følgende:

- ”1. Inden for de udpegede bevaringsværdige værdifulde kulturmiljøer skal de kulturhistoriske værdier i videst muligt omfang beskyttes. Der må derfor normalt ikke opføres byggeri eller etableres anlæg, som ødelægger eller i væsentlig grad forstyrrer oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier.
2. Byggeri, anlægsarbejder og andre indgreb i de udpegede bevaringsværdige kulturmiljøer skal ske med størst mulig hensyntagen til de kulturhistoriske værdier.

[...]

Redegørelse

Mangfoldigheden af kulturhistoriske spor fra alle tider er ikke nogen selvfølge. Sårbare og skrøbelige kulturspor er truet i en tid, hvor konstant byvækst, omfattende vejudbygning og industrialiseret landbrugsproduktion

foregår i stadig større skala og med deraf følgende konsekvens for omgivelserne. Derfor er det nødvendigt at sikre et repræsentativt og egnstypisk udsnit af værdifulde kulturmiljøer gennem planlægningen.

Ved et repræsentativt kulturmiljø forstås et kulturmiljø, der skal kunne træde frem og for eksempel repræsentere et tema, en bestemt periode eller en gældende byggeskik. Egnstypisk betyder, at kulturmiljøet skal være typisk for området.”

Om udpegningen bevaringsværdige landskaber og værdifuldt kulturmiljø af Fævejle Herregårdslandskab fremgår herudover særligt, at:

”Herregården Fævejle ligger på sydsiden af Kolindsund og har eksisteret siden begyndelsen af 1400-tallet. Den var en overgang del af Baroniet Høgholm. Den nuværende hovedbygning stammer fra 1875 og ligger karakteristisk placeret på overgangen mellem moræne og marint forland. Området udgør med sine store markenheder, skovbryn og herregårdsbygninger et karakteristisk og værdifuldt herregårdslandskab. Den skarpe kontrast mellem de flade marker i selve Kolindsund og de store marker på højderyggen udgør – sammen med herregårdsbygningerne – de vigtigste karaktergivende landskabselementer i området.

For at opretholde herregårdslandskabets karakter er det afgørende at bevare samspillet mellem de store marker og de markante moræneskrænter. Opretholdelse af landbrugsdriften er således afgørende.

Nøglekarakterer

Store markenheder, skovklædte dalstrøg, herregårdsbygninger og beliggende på overgangen mellem marint forland og moræne.”

Om områder, hvor skovrejsning er uønsket, fremgår følgende af kommuneplanen:

”Områder, hvor skovrejsning er uønsket, er udpeget efter følgende tre hovedhensyn:

- Værdifulde landskaber og områder med særligt karakteristisk geologisk indhold.
- Værdifulde naturområder.
- Kulturhistoriske interesseområder.

Skovrejsning på landbrugsejendomme, der ligger i disse områder, hvor skovtilplantning er uønsket, er ikke tilladt. Som følge heraf ydes der ikke tilskud til privat skovrejsning i disse områder.”

Af kommuneplanen fremgår endvidere i forhold til særligt værdifulde landbrugsområder, at landbrugsinteresserne skal prioriteres højt inden for disse områder, at det meste af jorden er i intensiv landbrugsdrift, og at det

især er her, udvikling i den intensive landbrugsproduktion finder sted. Målet med udpegningen er i henhold til kommuneplanen at sikre, at dyrkningsjorderne forbeholdes jordbrugsformål.

2.3 Norddjurs Kommunes bemærkninger til klagen

Norddjurs Kommune har den 9. februar 2026 fremsendt bemærkninger til klagen, hvori kommunen i hovedsagen henholder sig til de oplysninger og vurderinger, der fremgår af den påklagede afgørelse.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag alene fundet anledning til at behandle spørgsmålet om projektets påvirkning af områdets landskabelige værdier.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Det ansøgte projekt er omfattet af godkendelsespligt efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, idet produktionsarealet er på mere end 100 m² og har flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg).

Ifølge husdyrbruglovens § 27 skal en godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a indeholde vilkår om husdyrbrugets indretning og drift, herunder om den kontrol, som den, der er ansvarlig for husdyrbruget, skal foretage for egen regning, samt opførelse af bebyggelse m.v., medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af lovens § 34 a.

De nærmere regler om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.⁵

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 1, nr. 1, skal kommunalbestyrelsen vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring efter husdyrbruglovens § 16 a kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til bl.a. landskabelige værdier.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

I kommunalbestyrelsens vurdering af ny bebyggelse skal det indgå, om byggeriet er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 3.

Ny bebyggelse skal placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal i hver enkelt sag konkret vurdere, om der foreligger den fornødne særlige begrundelse for at fravige udgangspunktet om opførelse af ny bebyggelse i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer. Vurderingen af ansøgninger om opførelse af erhvervmæssigt nødvendige bygninger skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt muligt og forsvarligt.⁶

En særlig begrundelse kan være, at placeringen i tilknytning til eksisterende bygninger vil resultere i overskridelser af lugtgenekriterierne eller stride mod beskyttelse af kategori -1, 2- eller 3-natur. Alle tekniske muligheder for at placere nye husdyranlæg i tilknytning til hidtidige bebyggelsesarealer skal i henhold til nævnets praksis som udgangspunkt være vurderet, før eventuelle alternative placeringer kan vurderes.⁷

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45 skal kommunalbestyrelsen på grundlag af vurderingen efter § 42 fastsætte de vilkår efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1, der sikrer, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet. Godkendelser, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, skal som minimum indeholde vilkår om placering og udformning af ny bebyggelse. Dette omfatter f.eks. vilkår om præcis placering, bygningshøjde, farve- og materialevalg samt eventuel afskærmende beplantning til varetagelse af de landskabelige værdier, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, stk. 1, nr. 5.

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, stk. 1, at kommunalbestyrelsen ikke kan godkende etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a, hvis husdyrbruget med det ansøgte kan indebære en væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, jf. § 42. Hvis det ikke er muligt at finde en egnet placering, og det nye byggeri vil

⁶ Link til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes husdyrvejledning: <https://husdyrvejledning.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen/14-kommunens-afgørelse-om-godkendelse-og-tilladelse#landskablig>.

⁷ Jf. eksempelvis Miljøklagenævnets afgørelse af 27. februar 2009 i sagsnr. MKN-130-00028 og Miljøklagenævnets afgørelse af 30. juni 2009 i sagsnr. MKN-130-00410. Se tilsvarende Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes husdyrvejledning: <https://husdyrvejledning.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen/14-kommunens-afgørelse-om-godkendelse-og-tilladelse-42-45-og-hbl-27#landskablig>.

være i strid med de landskabelige hensyn, skal kommunen meddele et afslag, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25.⁸

Grundlaget for den konkrete landskabelige vurdering af en ansøgt bebyggelse er de planmæssige retningslinjer, herunder kommuneplanens bestemmelser, som udgør det overordnede administrationsgrundlag. I henhold til planlovens § 12 er kommunalbestyrelsen forpligtet til at arbejde for gennemførelsen af kommuneplanen, bl.a. gennem udøvelse af de beføjelser, der følger af lovgivningen.⁹ Kommunalbestyrelsen kan derfor – med henblik på at sikre overensstemmelse med kommuneplanen – afslå ansøgninger om godkendelser efter husdyrbrugloven, eller fastsætte vilkår med det formål at realisere kommuneplanens retningslinjer.

Norrdjurs Kommune har i den påklagede miljøgodkendelse vurderet, at det ansøgte byggeri er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Kommunen har yderligere vurderet, at der foreligger den fornødne særlige begrundelse for ansøgers ønske om, at det konkrete byggeri placeres uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen, hvorfor kommunen har godkendt en fritliggende placering. Kommunen har ved vurderingen lagt vægt på, at en placering i tilknytning vil være uhensigtsmæssig i forhold til ammoniakdeposition til naturområder, markante terrænforskelte samt hensyn til den historiske hovedbygning ved Fævejle Herregård.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker hertil indledningsvis, at nævnet ikke finder grundlag for at tilsidesætte Norrdjurs Kommunes vurdering af, at det ansøgte byggeri er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Det er således nævnets vurdering, at der ikke er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, og at der er en passende driftsmæssig sammenhæng mellem de ansøgte bygninger og den husdyrproduktion, der ansøges om.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder desuden ikke grundlag for at tilsidesætte Norrdjurs Kommunes vurdering af, at der foreligger den fornødne særlige begrundelse for, at det konkrete byggeri ønskes placeret uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen. Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at en placering i tilknytning til den eksisterende bebyggelse efter det oplyste vil resultere i en overskridelse af beskyttelsesniveauerne for nærtliggende naturområder, og at placeringen i øvrigt vil medføre en væsentlig påvirkning af de landskabelige beskyttelseshensyn, der er knyttet til området omkring den historiske hovedbygning ved Fævejle Herregård.

⁸ Jf. tilsvarende Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes husdyrvejledning: <https://husdyrvejledning.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen/14-kommunens-afgoerelse-om-godkendelse-og-tilladelse-42-45-og-hbl-27#landskablig>.

⁹ Bekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 om bekendtgørelse af lov om planlægning.

Det fremgår herefter af den påklagede afgørelse, at det ansøgte ønskes placeret i et område, som i Norddjurs Kommunes kommuneplan bl.a. er udpeget som bevaringsværdigt landskab samt værdifuldt kulturmiljø.

Norrdjurs Kommune har i den påklagede miljøgodkendelse vurderet, at det ansøgte byggeri, med de i godkendelsen stillede vilkår om etablering af beplantning, ikke vil være i strid med kommuneplanens retningslinjer for de to udpegninger. Kommunen har ved vurderingen lagt vægt på, at anlægget placeres i et område, som allerede bærer præg af storlandbrug, og at området desuden er påvirket af vindmøller tæt ved det ansøgte byggeri. Kommunen har endvidere lagt vægt på, at det ansøgte på grund af store terrænforskelte samt beplantning i området ikke vil være synligt, når man færdes i herregårdens umiddelbare nærhed, og at anlægget ikke vil stå i kontrast til de landskabselementer, som ønskes bevaret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at det af kommuneplanens retningslinjer for udpegningen bevaringsværdige landskaber, der ønskes bevaret eller beskyttet, fremgår, at beskyttelsen af oplevelsen af de bevaringsværdige landskabsværdier som udgangspunkt vil veje tungere end benyttelseshensyn, at der som udgangspunkt ikke kan opføres byggeri, der kan forringe områdets naturmæssige, kulturhistoriske eller rekreative landskabsværdier, at byggeri, der er erhvervmæssigt nødvendigt for landbrugs- og skovbrugsejendomme, kan tillades, hvis det opføres i nær tilknytning til eksisterende bygninger og udformes under særlig hensyntagen til landskabets nøglekarakterer, samt at byggeri uden tilknytning til eksisterende bebyggelse kun undtagelsesvist kan tillades, forudsat at det nye byggeri skal medvirke til at formidle landskabelige og naturmæssige kvaliteter. Hertil kommer, at fortsat landbrugsdrift, herunder dyrkning af jorden eller anvendelse af arealer til græsning, ofte vil være en forudsætning for at bibeholde landskabskarakteren, idet det herved bl.a. sikres, at landskabskarakteren ikke forringes eller sløres.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer desuden, at det af kommuneplanens retningslinjer for udpegningen værdifuldt kulturmiljø fremgår, at der inden for de udpegede områder normalt ikke må opføres byggeri eller etableres anlæg, som ødelægger eller i væsentlig grad forstyrrer oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier, og at byggeri skal ske med størst mulig hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. Særligt om det værdifulde kulturmiljø ved Fævejle Herregårdslandskab fremgår herudover, at området med sine store markenheder, skovbryn og herregårdsbygninger udgør et karakteristisk og værdifuldt herregårdslandskab. Nøglekaraktererne for området er således bl.a. store markenheder, skovklædte dalstrøg og herregårdsbygningerne.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at det ansøgte projekt er i strid med de for området gældende udpegninger i kommuneplanen, og at projektet dermed vil indebære en væsentlig virkning på områdets landskabelige værdier, som ikke kan imødegås med vilkår. Norddjurs Kommunes afgørelse

af 27. november 2025 ændres derfor til et afslag, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, stk. 1. Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at der er tale om opførelse af et væsentlig byggeri uden tilknytning til eksisterende bebyggelse, at byggeriet ikke skal medvirke til at formidle landskabelige og naturmæssige kvaliteter, og at byggeriet vil forringe og sløre de karaktergivende landskabselementer, idet der med det ansøgte opføres en helt ny og fritliggende bygningsmasse på en lokalitet, der for nuværende består af åbne, dyrkede marker. Det ansøgte vil dermed væsentlig påvirke og forandre de karakteristiske træk ved landskabet, der er baggrunden for udpegningerne og de beskyttelseshensyn, der er gældende for området.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at det efter nævnets vurdering ikke kan føre til et andet resultat, at der fastsættes vilkår om etablering af et 30 m bredt beplantningsbælte, idet sådan beplantning i sig selv vil være et fremmedelement, og dermed i strid med udpegningerne og de landskabelige hensyn, der herved søges bevaret. Det kan endvidere ikke tillægges afgørende betydning, om det ansøgte på grund af terræn og beplantning ikke vil kunne ses fra større afstande eller ikke vil være synligt, når man færdes i herregårdens umiddelbare nærhed, idet udpegningerne ikke alene har som formål at bevare udsigter eller den umiddelbare nærhed omkring herregården, men hele det bevaringsværdige landskab, der er karakteriseret ved, at bebyggelsen er samlet, og at der heromkring er åbne marker.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsen § 2, stk. 2, nr. 1.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrer Norddjurs Kommunes afgørelse af 27. november 2025 om miljøgodkendelse til etablering af et svinebrug på Lyngbyvej 113, 8570 Trustrup, til et afslag.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Norddjurs Kommune (Plan, Byg og Miljø, j.nr. 24/9009) samt for klager og dennes eventuelle repræsentant via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på <https://mfkn.naevneneshus.dk>. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Ann Toft Kristensen
Stedfortrædende formand